

425 de ani de istorie
a orasului Otopeni

"Fortul Otopeni. Manevrele regale - 1895"

MONOGRAFIE 2012

Anul acesta, an în care se împlinesc 425 de ani de la prima atestare documentară a orașului Otopeni, se va definitiva lucrarea de monografie a orașului Otopeni. Această lucrare cu caracter științific, având o serie de capitole cuprinzătoare, distincte dar toate decurgând dintr-un fir comun dă o imagine a localității noastre sub aspect geografic, istoric, social, economic, religios și cultural.

Cu toții avem datoria de a ne cunoaște și înțelege locurile unde ne-am născut și unde trăim, cunoașterea propriei comunități fiind o datorie fundamentală a oricărui cetățean.

Cred că înțelegându-ne viitorul putem să fim mândri de trecutul nostru și putem privi cu limpezime spre vremurile viitoare. Deasemenea în clipa în care ne cunoaștem istoria, tradițiile, mediul natural și condițiile economice suntem în unica ipostază în care putem fi capabili de a percepe, construi și pune în valoare resursele comunității noastre. Doar astfel putem pune umărul cu adevărat la o dezvoltare coerentă, echilibrată și care să țină cont de niște date reale. Doar prin cunoașterea a ceea ce suntem și prin cunoașterea locului în care suntem, dar și prin cunoașterea a ceea ce putem fi, suntem capabili de a genera o dezvoltare durabilă pentru orașul Otopeni.

Revenind la acest moment aniversar cred că este de datoria noastră, a celor tineri, să ducem Otopeni mai departe. Cred că avem obligația morală să nu uităm niciodată pe cei care au fost înaintașii noștri. Să nu uităm că și astăzi, în zilele noastre, în societatea contemporană, avem în preajma noastră numeroși trădători din stirpea Turcitului. Trebuie să fim conștienți de încercările care au fost și vor mai veni, că de aceea e istoria ciclică prin firea ei. Moșii noștri s-au luptat pentru dreptul lor și de cele mai multe ori în ciuda tuturor

greutăților au reușit să treacă mai departe. Ca și altădată pentru noi, ca orice valah, refugiul în zeflema și în hazul de necaz au fost remediile prin care otopenarii au reușit să depășească tulburările timpurilor noastre și de mai înaintea noastră. Avem răspunderea de a perpetua acest „sat” și de a ne afirma identitatea cu tărie. Bucureștii se termină lângă Otopeni și e de datoria noastră ca acest fapt să fie o realitate și peste 3 generații!

Acum 160 de ani, pe 1 februarie 1852, se naștea cel mai mare geniu dramatic al literaturii românești, I.L. Caragiale, personalitate abisală a criticismului românesc și sondor al adâncurilor mentalului acestui neam. Caragiale a știut că otopenarii nu sunt niște mahalagii ori niște marginali ai societății și de aceea l-a oferit posterității pe tânărul elev al lui Chicoș Rostogan, Marin Otopeanu. Școlarul Otopeanu se află în fiecare dintre noi, în spiritul său liber, în gura sa slobodă, în dezinteresul pentru rigori, în respectul pentru autoritatea legitimă și numai pentru ea, în umorul său tâmp la prima vedere, dar înțelept în străfunduri, în patriotismul său local și în orele de clasă pe care preferă să le petreacă cu activități extracurriculare!

Cred că este o șansă și un privilegiu să putem aniversa 425 de ani de atestare documentară și în mod cert mult mai mulți de viețuire pe aceste locuri, ca o comunitate conștientă de sine, încheată, dornică de dezvoltare materială și spirituală și trăitoare în bunăstare și în acea ordine firească a lucrurilor de care ne dorim cu toții să aibă parte întreg neamul românesc.

La mulți ani, Otopeni!

Text: Gheorghe Andrei Daniel

Cronologia Otopenilor

Sec. VIII î. de Hristos - o așezare a autohtonilor geți carpato-dunăreni ființează pe malurile Păsării pe teritoriul de azi al orașului Otopeni;

Sec. II î. de Hristos - II după Hristos - pe aceleași locuri prezența populației băștinășe geto-dace este atestată arheologic;

Sec. X-XI - o așezare românească închegată este semnalată la sud de râul Pasărea, pe aceleași locuri unde ființaseră și așezările antice, unde între râul menționat și Codrii Vlăsiei funcționa un cătun de crescători de vite;

Cca. 1500 - evul mediu românesc clasic - probabil pe atunci a trăit și misteriosul Hodoba, omul de care se spune că ar fi avut o moară pe râul Pasărea, numele satului provine de la el, fiind un antroponimic, însă este foarte posibil ca satul să îi fie anterior lui, iar el să nu fie originar de pe aceste locuri;

14 februarie 1587 - prima atestare documentară a satului Hodobeni (Hodopeni) într-un hrisov al lui Mihnea Turcitul, domn al Țării Românești, care dăruiește jumătate din sat mănăstirii Sf. Troiță Radu Vodă;

1618 - o parte din satul Hodobeni face parte din moșia familiei Buzeștilor și a banului Craiovei;

1620 - Maria, soția marelui ban al Craiovei, reîntărește o jumătate din satul Otopeni mănăstirii Sfânta Troiță Radu Vodă;

Sec. XVIII - descoperirile arheologice evidențiază în această perioadă o așezare omenească stabilă pe malurile de sud ale Păsării, era o comunitate de crescători de animale și agricultori, care forma satul Hodopeni;

Cca 1700 - în timpul domniei lui Constantin Brâncoveanu este întemeiată pe moșia acestuia din vecinătatea satului Hodopeni așezarea numită Odăile Brâncoveanului;

1778 - generalul Bauer, care a servit în timpul războiului ruso-turc dintre 1768-1774, amintește de „Otopeni, un sat mic cu moară și eleșteu pe râul Pasărea”;

Sec. XVIII - numele de Otopeni este atestat deja și comunitatea este vizibilă pe actuala vatră, are loc prin roire apariția celor 2 sate - Otopenii de Sus și Otopenii de Jos, pe teritoriul unde se găsesc și astăzi;

Cca. 1770-1780 - o primă Biserică de lemn funcționează în centrul Otopenilor de Sus;

1802-1803 - Biserica Sfântul Gheorghe este clădită în forma actuală ca urmare a distrugerilor produse de marele cutremur din

anul 1802, biserica este construită de săteni, lucră rar, și nu de vreun domn, vreun proprietar ori vreo mare mănăstire;

1818 - are loc recenzarea „birnicilor” (contribuabililor), aflați sub administrarea vistiernicului Grigore Otopeanu, la acea dată populația Otopenilor era de câteva sute de persoane și se evidențiază o serie de ierarhii sociale în rândul populației locale;

Cca. 1840 - înființează o primă Biserică de lemn la Otopenii de Jos pe amplasamentul unei moșii boierești și pe locul unde astăzi se găsește Biserica Sfântul Nicolae;

1864 - se înființează prima școală din Otopeni;

1867 - comuna Otopeni, formată din satele Otopenii de Sus și Otopenii de Jos, este deja o realitate administrativ-teritorială modernă;

1882-1888 - are loc construcția fortificațiilor de la Otopeni, la marginea pădurii de lângă sat, ele sunt realizate după model francez sub coordonarea generalului Berindei;

1895 - au loc manevrele militare regale de lângă fortul Otopeni și din preajma satului, participă la acest eveniment important Regele Carol I, prințul moștenitor Ferdinand, Regina Elisabeta și principesa moștenitoare, Maria;

Cca. 1900 - populația satului depășise deja 1000 de locuitori fiind locuită de etnici români de confesiune ortodoxă în totalitate, majoritatea dintre ei fiind țărani ce beneficiaseră de reforma agrară de la 1864 și de măsurile care au urmat acesteia;

1908 - satul Odăile este inclus în cadrul comunei Otopeni;

1916-1919 - în timpul primului război mondial, un număr semnificativ de fi ai satului participă la luptele pentru reîntregirea neamului, zeci de tineri din Otopeni cad pe front; în acest timp satul îndură ocupația germană cu lipsurile, privațiunile și bolile ce bântuie acești ani;

1916 - în timpul luptelor pt apărarea Bucureștilor cad la Otopeni ostași din rândul Regimentului 27 Bacău care sunt înmormântați în curtea Bisericii Sfântul Gheorghe;

1921 - țăranii din Otopeni sunt împroprietăriți cu teren ca recompense pentru serviciile aduse în război; începe o perioadă de înflorire a comunității locale, acum otopenarii câștigă controlul pieței laptelui din nordul Bucureștilor, e vremea „lăptarilor” de care

vechii bucureșteni își mai aduc aminte și astăzi;

1923 - Regele Ferdinand împroprietărește o serie de ofițeri care luptaseră în primul război mondial cu teren în zona care va purta numele de „Ferme” ori „Măgura”;

1928-1939 - comuna Otopeni are statutul de comună suburbană și este încadrată în teritoriul plâsii Băneasa;

Anii 30 - perioadă de dezvoltare economică intensă, de apariție a primelor fabrici pe teritoriul comunei Otopeni și de creștere a nivelului de trai în special pe fondul rentabilității creșterii animalelor și a comerțului cu lapte, este perioada în care avem cea mai ridicată rată a nașterilor din istoria satului;

1935-1948 - are loc construcția noii Biserici cu hramul Sfântul Nicolae de la Otopenii de Jos;

1941-1945 - numeroși cetățeni ai comunei participă la ostilitățile celui de-al doilea război mondial, pe ambele fronturi căzând câteva zeci dintre acești soldați români originari de aici;

23-27 august 1944 - are loc bătălia de la Otopeni-Băneasa în urma căreia armata română reușește să dizloce efectivele germane de pe aliniamentul pădurii și care controlau aerodromul de atunci și parțial drumul național, în acele zile un bombardament anglo-american asupra aerodromului german avea să se transforme într-un dezastru în care jumătatea Nordică a comunei Otopeni este pustită și numeroși localnici sunt uciși; pe fondul acestor lupte care fac parte din bătălia care a urmat actului de la 23 August 1944 și care a contribuit la eliberarea Bucureștilor de forțele germane, foarte mulți localnici se refugiază în satele din jur;

Sept. 1944 - sosește armata sovietică ce se va deda la jafuri, furturi, acte de vandalism, violuri și chiar crime, sovieticii vor staționa aici până la plecarea integrală a forțelor lor armate în anul 1958;

1950 - comuna Otopeni este trecută din subordinea județului Ilfov unde înființase încă din vremea lui Al. I. Cuza în cea a capitalei;

1948-1962 - teroarea comunistă se instituie aici la Otopeni ca și în întreaga țară; colectivizarea duce la sărăcirea populației locale, la distrugerea mediului tradițional românesc de viață din Otopeni și la falimentarea lăptăriei care adusesse bunăstare oamenilor de aici și care devenise o adevărată pecete pentru acești „cowboy” ai codrilor Vlășiei; sunt ani grei dominați de frică, de lipsuri și de pauperizare treptată;

1960-1968 - satul Dimieni trece din posesia

comunei Tunari în posesia comunei Otopeni și apoi invers;

1968 - teritoriul dintre km 16,5 și km 18 pe DN1 este trecut din posesia comunei Corbeanca în posesia comunei Otopeni, unde este prezent și astăzi;

1968 - este reînființat județul Ilfov;

1982 - este desființat abuziv județul Ilfov iar comunelor din preajma capitalei li se va acorda un statut defavorizant și marginal de dependenți de un București centralizat, sub forma Sectorului Agricol Ilfov;

1984-1989 - este una din cele mai grele experiențe prin care trec Otopenii de-a lungul întregii istorii, așa zisa sistematizare făcută de regimul comunist se constituie într-un act brutal și criminal prin care vatra satului Otopenii de Sus este distrusă de buldozerele regimului totalitar și mii de locuitori sunt mutați în blocurile nou construite, fața localității este schimbată iremediabil din cauza acestui act diabolic de inginerie socială; demolări mai au loc și în zona satului Odăi dar și în vecinătatea aeroportului; deasemenea locuitorii satului Dimieni care este ras de pe fața pământului sunt mutați la blocuri în Otopeni;

1989 - are loc schimbarea sângeroasă de regim din decembrie care duce la prăbușirea dictaturii comuniste; Otopeni este iarăși un câmp de bătălie și unul din locurile însemnate pe harta românească a aceluia decembrie, au loc erori criminale de proporții în haosul de la aeroportul Otopeni în zilele de după 22 decembrie;

1990 - sistematizarea este oprită de căderea regimului, dar localitatea este grav afectată de acest șoc și trăiește grele lipsuri materiale cât și o serie de forme de haos social; Otopeni este într-o grea criză provocată de regimul tocmai încheiat;

După 1996 - începe o perioadă de redresare sub aspect economico-social și de rehabilitare a comunității noastre;

1997 - se reînființează județul Ilfov iar comuna Otopeni redevine parte integrantă a acestuia;

27 decembrie 2000 - este semnat decretul prezidențial de declarare a comunei Otopeni drept oraș; începând cu anul 2001 comuna Otopeni cu cele 4 sate ale sale funcționează ca oraș.